

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์สำหรับการจัดการผู้ป่วยที่ได้รับยาเกินขนาด วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน และสารกำจัดศัตรูพืช เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลแก่นุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษ ข้อมูลยาที่มักพบภาวะพิษได้บ่อย ข้อมูลชื่อการค้า และชื่อสามัญ ของวัตถุที่มีพิษที่ใช้ในบ้านเรือนและสารกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งวิธีการรักษาหากได้รับพิษจากสารพิษเหล่านี้ นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเรียบเรียง แล้วสร้างโปรแกรมไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อจัดการฐานข้อมูลดังกล่าว จากนั้นจึงนำไปทดลองใช้ในโรงพยาบาลที่ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง แล้วทำการประเมินความคิดเห็นของผู้ใช้โปรแกรมโดยการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำแบบประเมินมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และบรรยายข้อมูล หลังจากนั้นได้นำข้อเสนอแนะของผู้ประเมินมาปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

จากการทดลองใช้โปรแกรมระบบจัดการฐานข้อมูลสำหรับการจัดการผู้ป่วยที่ได้รับพิษจากยาเกินขนาด วัตถุที่มีพิษที่ใช้ในบ้านเรือน และสารกำจัดศัตรูพืช ผู้ประเมินมีความเห็นว่า

1. โปรแกรมที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมกับคอมพิวเตอร์ที่โรงพยาบาลใช้อยู่ การติดตั้งและเข้าสู่โปรแกรมทำได้ง่าย
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินค่าความคิดเห็นของโปรแกรม โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.50 สามารถนำไปเป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลของบุคลากรทางการแพทย์ได้
3. ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับโปรแกรม ผู้ประเมินมีความเห็นว่าโปรแกรมนี้มีความน่าสนใจ เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน และเป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วย รวมทั้งมีความพึงพอใจในการใช้โปรแกรมนี้

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ บุคลากรทางการแพทย์ที่ได้ทดลองใช้โปรแกรมระบบจัดการฐานข้อมูลสำหรับการจัดการผู้ป่วยที่ได้รับพิษจากยาเกินขนาด วัตถุพิษที่ใช้ในบ้านเรือน และสารกำจัดศัตรูพืช มีความเห็นว่าโปรแกรมนี้มีความน่าสนใจ เป็นประโยชน์ต่อการทำงานและต่อผู้ป่วย ทั้งนี้เนื่องจาก บุคลากรทางการแพทย์ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับสารพิษเพื่อประกอบการรักษาที่ถูกต้องแต่ยังขาดแหล่งข้อมูลด้านพิษวิทยา¹⁰ เอกสารทางวิชาการด้านพิษวิทยาที่เป็นภาษาไทยนั้นมีน้อย หากอ่านได้ยาก⁹ เอกสารทางวิชาการที่เป็นภาษาอังกฤษก็มีราคาแพงทั้งยังให้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับความต้องการ ปัจจุบันมีโปรแกรมระบบจัดการฐานข้อมูลด้านพิษวิทยาหลายแหล่ง²⁸ ซึ่งช่วยให้สืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว สะดวก ประหยัดเวลา^{27,31} แต่ล้วนเป็นฐานข้อมูลของต่างประเทศ สำหรับประเทศไทยยังไม่มีโปรแกรมระบบจัดการฐานข้อมูลด้านพิษวิทยาที่เป็นภาษาไทยและมีข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษที่ครบถ้วน โดยเฉพาะฐานข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน และสารกำจัดศัตรูพืชในประเทศไทย ปัจจุบันไทยยังมีปัญหาเรื่องการขาดผู้พัฒนาโปรแกรม โดยเฉพาะ โปรแกรมเฉพาะด้าน³¹ ซึ่งโปรแกรมมักจะถูกพัฒนาโดยผู้เขียนโปรแกรม (Programmer) ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางการพัฒนาโปรแกรมด้านสาขาวิชาชีพเฉพาะ ตลอดจนขาดความรู้ด้านเนื้อหาวิชาการ และทักษะวิธีการ³² การพัฒนาโปรแกรมจัดการฐานข้อมูลการจัดการผู้ป่วยที่ได้รับพิษจากยาเกินขนาด วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน และสารกำจัดศัตรูพืช นี้จึงนับเป็นประโยชน์ต่อการรักษาผู้ป่วยที่ได้รับพิษเป็นอย่างยิ่ง

โปรแกรมนี้บรรจุข้อมูลวัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน ทั้งชื่อการค้าภาษาไทย ชื่อการค้าภาษาอังกฤษ สารออกฤทธิ์ ความเข้มข้น รูปแบบ ขีปนงใช้ บริษัทผู้ผลิต จำนวน 498 ผลิตภัณฑ์ รวมรายการสารทั้งสิ้นกว่า 3,000 รายการ ทั้งยังบรรจุข้อมูลชื่อการค้า สารออกฤทธิ์ กลุ่มสาร และข้อบ่งใช้ของสารกำจัดศัตรูพืชกว่า 1,600 รายการ จึงเป็นแหล่งข้อมูลให้ผู้ใช้สามารถค้นหาข้อมูลผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือนและสารกำจัดศัตรูพืชที่ขึ้นทะเบียนในประเทศไทยได้อย่างสมบูรณ์ และรวดเร็ว แต่ทั้งนี้ยังขึ้นกับประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ด้วย หากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีประสิทธิภาพสูง การค้นหาหรือแสดงข้อมูลก็จะเป็นไปอย่างรวดเร็ว ฉับไว แต่หากเครื่องคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพต่ำลง ก็จะส่งผลให้การค้นหาหรือแสดงข้อมูล ต้องใช้เวลานานขึ้น

ในส่วนของการวินิจฉัยผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษ ออกแบบการแสดงผลแบบมุมมองต้นไม้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถวินิจฉัยผู้ป่วยได้อย่างรวดเร็วจากการตรวจร่างกายของผู้ป่วย แต่จากข้อจำกัดของโปรแกรมเช่น ต้องใช้วิธีดับเบิลคลิกจึงจะสามารถแสดงรายละเอียดอื่นๆต่อได้ ซึ่งอาจไม่สะดวกสำหรับผู้ใช้งานราย

ปัจจุบันนี้โรงพยาบาลหลายแห่งนำระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ วิธีนี้ทำให้สามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อค้นข้อมูลได้ในทุกจุดของโรงพยาบาล ซึ่งหากติดตั้งโปรแกรมระบบจัดการฐานข้อมูลสำหรับการจัดการผู้ป่วยที่ได้รับพิษจากยาเกินขนาด วัตถุมีพิษที่ใช้ในบ้านเรือน และสารกำจัดศัตรูพืชจะได้รับประโยชน์จากโปรแกรมอย่างเต็มที่ เนื่องจากบุคลากรทางการแพทย์ทุกฝ่ายสามารถใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลนี้ได้โดยสะดวก แต่สำหรับบางโรงพยาบาลที่มีการติดตั้งคอมพิวเตอร์เพียงบางจุด อาจไม่ได้รับประโยชน์จากฐานข้อมูลนี้เท่าที่ควร

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

1. ข้อมูลการประเมินการใช้โปรแกรมส่วนใหญ่มาจากเภสัชกร อาจเนื่องจากโรงพยาบาลที่เลือกไว้ส่วนใหญ่มีการติดตั้งโปรแกรมนี้ไว้ในหน่วยงานของเภสัชกร ผู้ใช้ส่วนใหญ่จึงเป็นเภสัชกร บุคลากรทางการแพทย์อื่นๆ เช่น แพทย์ พยาบาล นักเทคนิคการแพทย์ ฯลฯ อาจมีความคิดเห็นในแง่มุมที่แตกต่างออกไป ซึ่งน่าจะช่วยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากในการนำมาปรับปรุงโปรแกรมการรักษาผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษ เพื่อแก้ปัญหาที่ควรติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่างๆ โดยตรง ให้มีโอกาสได้ใช้โปรแกรมนี้อย่างเต็มที่ และประชาสัมพันธ์โปรแกรมนี้แก่บุคลากรทางการแพทย์ต่างๆ ในโรงพยาบาลให้ทั่วถึง
2. ควรปรับปรุงเพิ่มเติมเนื้อหาในส่วนต่างๆ ให้สมบูรณ์ ขึ้น อาทิ เพิ่มเติมข้อมูลยาอื่นๆ หรือเพิ่มฐานข้อมูลสารพิษในทางอุตสาหกรรม ภูมิพิษในประเทศไทย ให้ชัดเจน เป็นต้น
3. ควรเผยแพร่โปรแกรมนี้แก่สถานพยาบาล หรือสถานที่ที่ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับสารพิษ เช่น ศูนย์เภสัชสนเทศ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษ
4. ควรพัฒนาส่วนของโปรแกรมให้สามารถใช้งานบนอินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งจะสามารถเรียกดูข้อมูลได้จากทุกแห่งที่มีอินเทอร์เน็ต และสามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ด้วย